

ОДЛУКЕ ОКРУЖНОГ СУДА У БЕОГРАДУ

Регулисање саобраћаја и одговорност друштвено-политичке заједнице

У саобраћајном удесу тужилац је задобио телесне повреде, а оштећено је и његово возило. Утврђено је да је кривац за удес саобраћајни милиционер јер при регулисању саобраћаја на раскрсници није изашао на средину како би био лако уочљив и видљив за све учеснике у саобраћају, а пре него што је пропустио возило милиције кроз раскрсницу био је у обавези да заустави саобраћај у правцу кретања тужиоца са возилом пошто је било упаљено зелено светло на семафору.

Пресудом првостепеног суда обавезна је тужена друштвено-политичка заједница којој припада орган чији је радник — милиционер скривео саобраћајни удес да тужиоцу накнади претрпљену материјалну штету за оштећено возило и нематеријалну штету.

Округни суд потврдио је првостепену пресуду. По схватању другостепеног суда, општински суд је правилно применио материјално право, одредбе чл. 171. у вези са чл. 172. Закона о облигационим односима („Службени лист СФРЈ”, бр. 29/78 и 39/85) када је закључио да постоји обавеза тужене друштвено-политичке заједнице којој припада орган чији је радник — милиционер скривео саобраћајни удес да тужиоцу накнади причињену штету. Применом одредби чл. 189. и чл. 190. истог Закона призната је целокупна материјална штета на возилу, а применом одредбе чл. 200. Закона о облигационим односима првостепени суд је досудио накнаду нематеријалне штете.

(Пресуда Округног суда у Београду Гж. 2800/88 од 27. IV 1988. године).

Право прече куповине и рок за поништај права о купопродаји

Према утврђеном чињеничном стању тужени С. Б. из Београда уговором о купопродаји који је оверен код суда продао је туженом М. С. из Панчева 1/2 идеалних делова спорне непокретности за одређену купопродајну цену и порез на промет је плаћен, па се тужени М. С. по основу уговора укњижио као власник спорне непокретности. Тужиоци су поднели тужбу за поништај уговора.

Првостепени суд је утврдио да је уговор о купопродаји закључен 3. VIII 1983. године, а тужба за поништај уговора због повреде права прече куповине поднета је дана 8. VII 1987. године, па је нашао да је тужба поднета по истеку законом предвиђеног рока и тужба је одбачена.

Округни суд је нашао да жалба није основана па је потврдио првостепено решење, јер је нашао да је на утврђено чињенично стање материјално право правилно примењено.

Према одредби чл. 27. Закона о промету непокретности („Сл. гласник СРС”, бр. 43/81) лице које има право прече куповине може туженом код суда захтевати поништај уговора о непокретности и да му се она прода под истим условима уколико му власник није учинио понуду у смислу чл. 22—25. истог Закона, односно ако је по учињеној понуди непокретности продао под повољнијим условима трећем лицу.

Наведеном законском одредбом предвиђено је да се тужба за поништај уговора може поднети суду у року од једне године од дана сазнања носиоца права прече куповине за продају непокретности трећем лицу (субјективни рок) а најкасније у року од три године од дана закључена уговора о продаји (објективни рок).

Како је уговор закључен 3. VIII 1983. године и оверен од када се у смислу чл. 4. Закона о промету непокретности може сматрати правно ваљаним, и тужба је поднета на дан 8. VIII 1987. године, по протеку субјективног и објективног рока то је тужба недозвољена, наступила је преклузија, губитак права на подношење такве тужбе.

Са изнетих разлога Округни суд је нашао да је одлука првостепеног суда на закону заснована.

(Решење Округног суда у Београду Гж. 4334/88 од 21. VI 1988. године.)

Припремио: Димитрије Милић